
Työhyvinvointi poliisin ja vankeinhoidon alalla 2022

Ammattialakohtaiset yhteenvedot

**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

Fyysinen ja henkinen kuormitus työssä

Poliisissa ja vankeinhoidossa työhyvinvointi on heikentynyt viime vuosina. Suurin osa arvioi edelleen henkisen (78 %) ja fyysisen (80 %) työkykynsä hyväksi tai erinomaiseksi, mutta molempien osalta on nähtävissä laskua. Alle 30-vuotiaat työntekijät kokevat poliisien sekä valtion muiden alojen keskiarvoa useammin henkisen työkykynsä heikoksi (24 %). Lisäksi poliisissa ja vankeinhoidossa työskentelevistä 40 % kokee työkykynsä kehittyneen huonompaan suuntaan viimeisen vuoden aikana. Tämä on huomattavasti useampi kuin valtion aloilla keskimäärin.

Innostusta ja iloa työssään kokee poliisin ja vankeinhoidon alan työntekijöistä 60 %, ja 30–44-vuotiaista vain puolet (valtion aloilla työn iloa kokee keskimäärin 75 % työntekijöistä). Myös kokemus työn merkityksellisyydestä on valtion alojen keskiarvoa heikompi, vaikka 80 % kokeekin työnsä tärkeäksi.

Työssä koettu henkinen kuormitus on lisääntynyt poliisissa ja vankeinhoidossa viime vuosina. Lähes kolme neljästä kokee työnsä henkisesti raskaaksi, ja alle 30-vuotiailla osuus on jopa yli 80 prosenttia. Vanhemmissa ikäryhmissä henkistä kuormitusta koetaan vähemmän. Aiempina vuosina esihenkilöt ovat kokeneet työn selvästi työntekijöitä useammin henkisesti raskaaksi, mutta vuonna 2022 näiden ryhmien välillä ei ole nähtävissä suuria eroja: esihenkilöiden kokemus pysynyt samana kuin 2020, mutta työntekijöiden kokemus on heikentynyt.

Työn tekemisen edellytykset ja toimintaympäristö

Poliisissa ollaan aikaisempaa vähemmän halukkaita suosittelemaan työpaikkaa. 30–44-vuotiaista vain puolet suosittelisi työpaikkaansa ja kaikista työntekijöistä 72 %.

Noin 70 % kokee, että heillä on hyvät voimavarat kohdata työssä haasteita ja muutoksia. Nuoremmissa ikäluokissa voimavarat koetaan heikommaksi, ja kaiken kaikkiaan nuoremmissa ikäluokissa työkyky koetaan keskitasoa heikommaksi monilla mittareilla.

Vain noin puolet poliisissa ja vankeinhoidossa työskentelevistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa saada työnsä tehdyksi. Erityisesti esihenkilöt kokevat aikapaineita. 70 % kokee, että työyhteisössä ei ole tarpeeksi työntekijöitä. Tyytymättömien määrä on lisääntynyt selvästi vuodesta 2020, jolloin noin 60 % koki henkilöstöstä olevan pulaa. Erityisesti nuoret ja esihenkilöt pitävät henkilöstön määrää riittämättömänä.

Poliisissa ja vankeinhoidossa useampi kuin muilla aloilla (joka kolmas työntekijä) kokee, että ei voi vaikuttaa työhönsä liittyviin asioihin. Vaikutusmahdollisuudet ovat heikentyneet aikaisemmista vuosista. Myös esimerkiksi työaikoihin voidaan vaikuttaa harvemmin kuin muilla valtion aloilla keskimäärin.

60 % poliisissa ja vankeinhoidossa työskentelevistä on tyytyväisiä lähimmän esihenkilönsä johtamistapaan. Tyytyväisyys on ollut korkeampaa aikaisempina vuosina. Lähes kolmasosa kokee,

että ei saa esihenkilöltään palautetta työstään. Noin 70 % vastaajista kuitenkin kokee saavansa tukea ja apua työhönsä esihenkilöltään ja kokee esihenkilön toiminnan oikeudenmukaiseksi. Vain 56 % kokee, että esihenkilö käsittelee työhön liittyviä muutoksia henkilöstön kanssa. Poliisissa ja vankeinhoidossa ollaan esihenkilötyöhön valtion aloja keskimääräistä tyytymättömpiä.

Työyhteisön ilmapiiriin on tyytyväisiä noin 70 % työntekijöistä. Jopa 90 % kokee, että saa apua ja tukea työtovereiltaan. Työyhteisöissä on kuitenkin vaikeuksia ratkaista ristiriitoja, ja kolmasosa kokee, että ristiriitoja ei kyetä käsittelemään työyhteisöissä. Erityisesti työyhteisöjen naiset kokevat tilanteen tältä osin heikoksi.

Työn luonteen vuoksi poliisissa ja vankeinhoidossa koetaan väkivaltaa asiakkaiden taholta useammin kuin muissa valtion ammateissa. Noin kolmannes sanoo kokeneensa viimeisen vuoden aikana väkivaltaa useamman kerran. Luku on pysynyt suhteellisen tasaisena vuodesta 2018, tosin vuoden 2020 mittauksessa on nähtävissä notkahdus kenties koronapandemian takia. Eniten väkivaltaa työssään ovat kohdanneet nuoret, alle 30-vuotiaat työntekijät.

Poliisin ja vankeinhoidon alalla koetaan muita valtion aloja useammin (ja aiempaa enemmän) epäasiallista kohtelua tai kiusaamista myös työyhteisön taholta.

Osaaminen ja uudistuminen

Osaamisen koetaan vastaavan työn vaatimuksia aiempaa harvemmin, ja 12 % vastaajista kokee, että osaaminen ei vastaa työn vaatimuksia. Työpaikolla on myös muita ammattialoja enemmän haasteita ammatillisen kehittymisen osalta.

Hyvästä työstä palkitaan vastaajien mielestä harvoin (14 %), ja alle puolet kokee, että työnantaja kannustaa ammatilliseen kehittymiseen. Suurin osa kuitenkin kokee, että pystyy hyödyntämään vahvuuksiaan työssään (82 %).

Usealla osaamisen ja ammatillisen kehittymisen mittarilla ala näyttäytyy muita valtion ammattiluokkia heikompana, ja monet tulokset ovat tasaisesti hieman huonontuneet. On huomattavissa joitain sukupuolieroja, samoin eroja ikäryhmien välillä, mutta työntekijöiden ja esihenkilöiden välillä erot ovat yleisesti melko pieniä.

Tämän yhteenvedon tiedot pohjautuvat Keva tutkii -sivulla julkaistuihin aineistoihin julkisen alan työhyvinvoinnin ja työkyvyttömyyden kustannusten tutkimuksista.

Toimialakatsaus on tuotettu osana Kevan Kestävää työelämää -hanketta, joka on saanut valtionavustusta EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettavasta Suomen kestävän kasvun ohjelmasta.